

22.2.2019

Arvoisa Ministeri Lintilä

Isoja asioita on tapahtumassa Itä-Lapissa. Kemijärven biojalostamohanke etenee vauhdilla. Biojalostamo vaikuttaa erittäin suuresti Itä-Lappiin ja sillä on myös merkittäviä vaikutuksia koko Lapin ja Suomen tasolla. Matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti. Kaivosyhtiö Yara sai ympäristö- ja vesitalousluvan Soklin kaivokselle kesällä 2018. Soklin fosfaattikaivos toisi töitä suoraan ja välillisesti noin 2000 henkilölle. Itä-Lapissa tärkeäksi nähdään myös alueen perinteiset ja luonnosta saataviin voimavaroihin perustuvat elinkeinot, kuten maa- ja porotalous sekä luonnontuoteala.

Metsien, malmien ja matkailun mahdollisuuksien käyttöönotto edellyttää yhteistyötä, verkostoitumista, johon sitoutuvat yritykset, rahoittajat, valtio ja alueen kunnat. Erinomainen esimerkki yrityksen, kunnan ja valtion onnistuneesta yhteistyöstä on Keiteleen jalostuslaitoksen toteuttaminen Kemijärven Patokankaalle. Yritys investoi ja rakensi huippumodernin vientiteollisuuden sahalaituksen ja liimapuutehtaan, valtio toteutti radan sähköistämisen ja Kemijärven kaupunki huolehti teollisuusalueen kaavoituksesta.

Koko Itä-Lapin yhteinen ykköshanke on Boreal Bioref Oy:n valmisteleva biojalostuslaitos Kemijärven Patokankaalle. Yhteistyössä valmistelussa ovat mukana kunnat, yhteisöt, yritykset ja kehityshankkeet. Projektin aikana useat uutta jalostusteknologiaa ja tutkimustietoa käyttöönottavat yritykset ovat ilmaisseet vahvan kiinnostuksensa investoida biopohjaisten tuotteiden valmistukseen Patokankaalla biojalostuslaitoksen välittömässä läheisyydessä. Biojalostuslaitoksen rakentaminen maksaa 950 miljoonaa euroa, rakennusaikaisia työpaikkoja syntyy noin 2700 ja toiminta-aikana 1285. Käynnissä on myös ekoteollisuuspuiston suunnittelu alueelle yhdessä keskeisten yritysten kanssa.

Itä-Lapissa sijaitsevien, kansantaloudelle merkittävien mahdollisuuksien käyttöönotto kansainvälisessä kaupassa ja teollisessa jalostuksessa edellyttää toimivia liikenne- ja tietoliikenneyhteyksiä. Biolaitoksen raaka-ainetarpeen hankintaa varten on solmittu 216 miljoonan euron maantieinvestointien paketti kymmeneksi vuodeksi. Raideliikenteen kehittäminen maan sisällä ja liitännät kansainvälisiin yhteyksiin lisäävät yritysten ja jalosteiden kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla.

Valtion ja EU:n tulevalle rahoituskaudella työllisyysperusteisten investointien rahoitustyökalu on kannattavaa ottaa käyttöön. Sen avulla alueilla vaikuttavuudeltaan merkittävät mutta investointeina pienehköt hankkeet lähtevät liikkeelle ja työllisyys kehittyy. Muun muassa Metsähallituksen luontopalvelut käyttivät tätä joustavaa työkalua hyvin kokemuksiin ja tuloksiin.

Lapin matkailun kokonaiskysyntä on nyt noin 1 000 miljoonaa euroa, kasvu 20 %. Lapin metsäbiotalouden vuotuinen liikevaihto on 1 300 miljoonaa euroa ja kaivos- ja metalliteollisuuden vuotuinen liikevaihto 5 000 miljoonaa euroa. Koko maakunnan vuotuinen liikevaihto on noin 12 000 miljoonaa euroa, josta 70 % muodostuu yrityksissä.

Lappi kokonaisuutena on maailman pohjoisin bio-, kaivos- ja metalliteollisuuden keskittymä. Itä-Lapin metsä-, malmi – ja matkailuvarantojen käyttöönotto tarjoaa erittäin vahvat kasvun mahdollisuudet kansainväliselle yritystoiminnalle, kansantalouden ja hyvinvoinnin kehittämiseksi. Tähän tarvitsemme alueen, yritysten, valtion ja rahoittajien pitkäjänteistä, sitoutunutta yhteistyötä.

Dina Solatie, FT
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä